

Териториално статистическо бюро - Югоизток
Отдел „Статистически изследвания - Бургас“

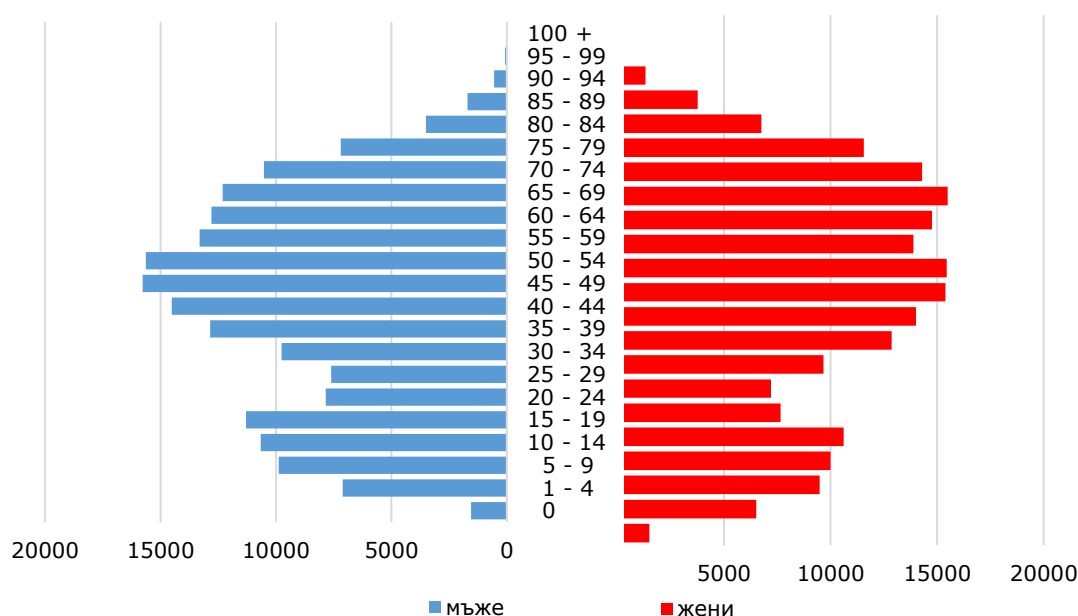
НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Брой и структури на населението

Към 31 декември 2024 г. населението на област Бургас е 388 919 души, което представлява 6.0% от населението на страната и нарежда областта на 4-то място по брой на населението непосредствено след областите София (столица), Пловдив и Варна. В сравнение с 2023 г. населението на областта се увеличава с 4 473 души, или с 1.2%.

Мъжете са 186 442 (47.9%), а жените - 202 477 (52.1%), или на 1 000 мъже се падат 1 086 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 55 години. С нарастването на възрастта се увеличават броят и относителният дял на жените от общото население на областта.

Фиг. 1. Възрастова структура на населението към 31.12.2024 година

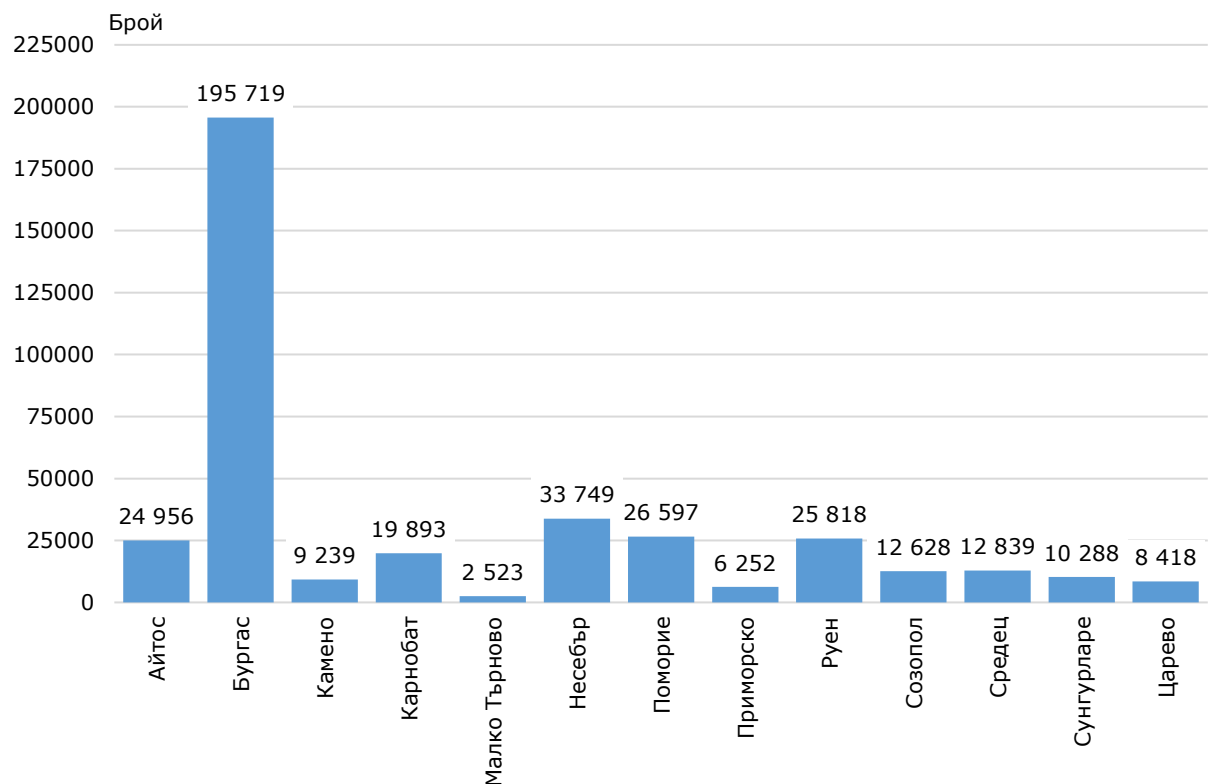
Разпределението на населението между градовете и селата е резултат от неговото естествено и механично движение. В края на 2024 г. в градовете живеят 297 995 души, или 76.6% от населението на областта, а в селата - 90 924 души, или

23.4%. В градовете жените са 156 978, или с 11.3% повече от мъжете, а в селата жените са повече от мъжете - с 0.2%.

Към края на 2024 г. населените места в област Бургас са 249, от които 20 са градове и 229 - села, разпределени в 13 общини, съгласно административно-териториалното устройство на страната. Малко над половината (50.3%) от населението на областта живее в най-голямата община Бургас, а в най-малката - община Малко Търново, живеят само 0.6% от населението на областта. Към края на годината в област Бургас има 70 населени места с население под 100 души и едно населено място без население (с. Дюля, община Руен).

Най-големият град в областта е областният център гр. Бургас, който е с население 189 014 души, а най-малък е гр. Китен - 1 013 души. Най-голямото село в област Бургас е Равда (община Несебър) с население 3 515, а най-малки са селата Звезда (община Руен) и Сливарово (община Малко Търново) - по един човек.

Фиг. 2. Население към 31.12.2024 г. по общини в област Бургас

В края на 2024 г. лицата на 65 и повече навършени години са 89 301, или 23.0% от населението на областта.

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 26.4%, а на мъжете - 19.2%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

Към 31.12.2024 г. **децата до 15 години в област Бургас са 56 713, или 14.6% от общия брой на населението.**

Към 31.12.2024 г. общият коефициент на възрастова зависимост¹ е 60.1% при 61.3% за страната, или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат по-малко от две лица в активна възраст.

Това съотношение е по-благоприятно в градовете - 59.4%, отколкото в селата - 62.6%.

Застаряването на населението през годините води до повишаване на неговата средна възраст 44.7 години, която е под средната за страната (45.3 години) и нарежда областта на пето място след областите София (столица), Сливен, Варна и Пловдив. Средната възраст при мъжете в областта е 42.8 години, а при жените - 46.5 години.

Променя се броя и относителния дял на населението в под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени² при определянето на възрастовите граници за пенсиониране.

1. Население под, във и над трудоспособна възраст в област Бургас към 31.12.

Година	Население		
	под трудоспособна възраст	в трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст
2015	16.3	61.6	22.1
2016	16.3	61.4	22.3
2017	16.4	60.9	22.7
2018	16.6	60.4	23.0
2019	16.6	60.2	23.2
2020	16.6	60.1	23.3
2021	16.9	61.0	22.1
2022	16.3	58.9	24.8
2023	16.1	58.7	25.2
2024	15.8	58.7	25.5

За 2024 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са до навършването на 62 години и 2 месеца за жените и 64 години и 7 месеца за мъжете.

¹Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

²Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

Населението в трудоспособна възраст в област Бургас към 31.12.2024 г. е 228 120 души, или 58.7% от населението в област Бургас, като мъжете са 117 752, а жените - 110 368.

Към края на 2024 г. над трудоспособна възраст са 99 180 души, или 25.5%, а под трудоспособна възраст - 61 619 души, или 15.8% от населението на областта.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коефициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2024 г. това съотношение е 80 или 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст се заместват от 80 млади хора.

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2024 г. в областта са регистрирани 3 055 родени деца, като от тях **3 037 (99.4%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 339 деца, или с 10.0%.

2. Коефициенти на раждаемост и естествен прираст на населението в област Бургас

Години	Раждаемост	Естествен прираст	Тотален коефициент на плодовитост - бр.
	‰		
2015	9.9	-3.5	1.65
2016	9.6	-3.6	1.63
2017	9.5	-4.3	1.65
2018	9.1	-4.3	1.61
2019	9.2	-4.7	1.69
2020	8.5	-6.6	1.59
2021	8.3	-9.9	1.57
2022	8.5	-8.2	1.76
2023	8.8	-5.3	1.88
2024	7.9	-5.4	1.70

Коефициентът на общата раждаемост¹ за област Бургас през 2024 г. е 7.9‰.

Броят на живородените момчета (1 540) в област Бургас е с 43 повече от този на живородените момичета (1 497), или на 1 000 момчета се падат 972 момичета.

В градовете и селата на областта живородените през 2024 г. са съответно 2 239 и 798, а коефициентът на раждаемост е 7.6‰ в градовете и 8.8‰ в селата.

¹Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през предходната година.

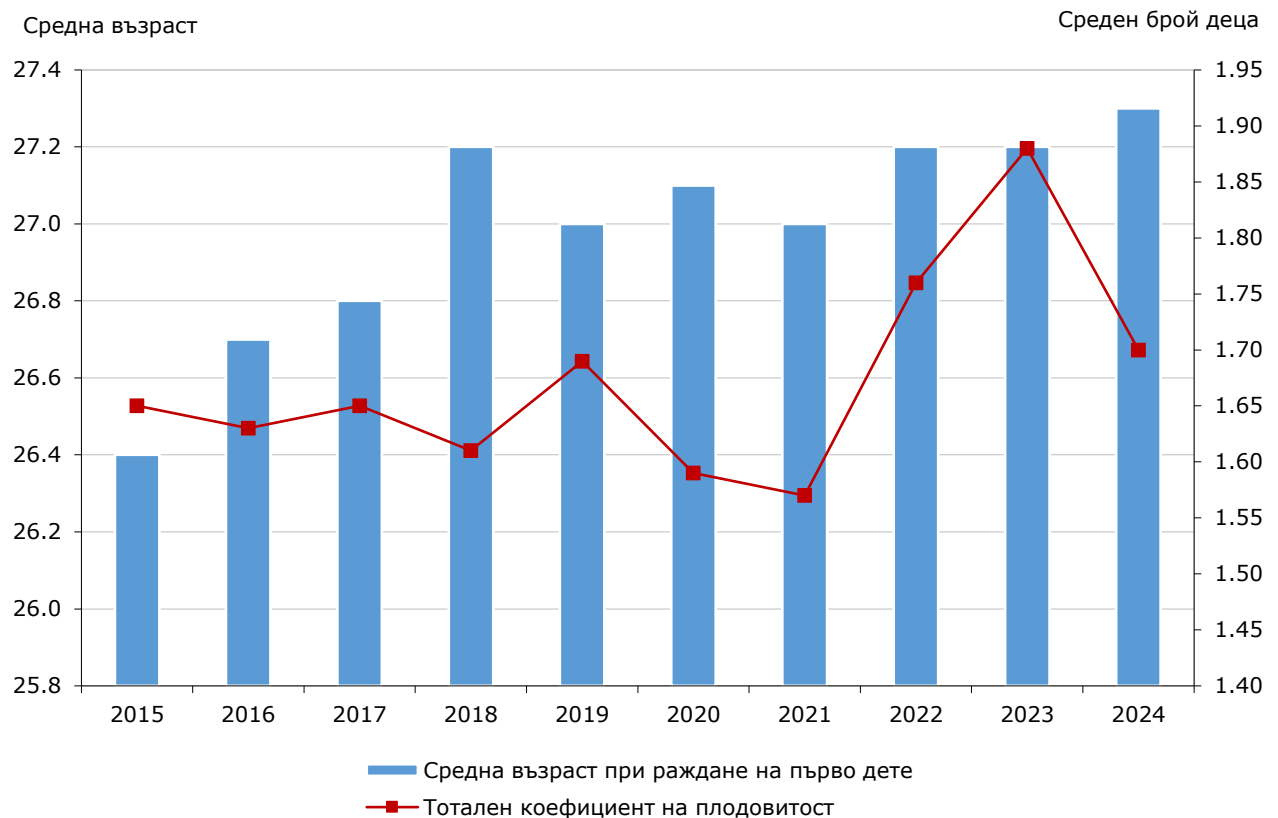
Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказват решаващо влияние върху равнището на раждаемостта и определят характера на възпроизводството на населението.

Към 31.12.2024 г. броят на жените във фертилна възраст в област Бургас е 77 418.

Тоталният коефициент на плодовитост¹ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2024 г. средният брой живородени деца в областта от една жена е 1.70 при 1.72 за страната. В градовете средния брой живородени деца от една жена е 1.62 при 1.92 в селата.

През 2024 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете е 27.3 години. В сравнение с 2023 г. се увеличава с 0.1 години. Средната възраст на жените при раждане на дете остава непроменена спрямо 2023 година.

Фиг. 3. Средна възраст на жената при раждане на първо дете и тотален коефициент на плодовитост в област Бургас по години

През 2024 г. броят на извънбрачните раждания е 1 681, или 55.4% от всички раждания. Относителният дял на извънбрачните раждания в градовете (55.8%) е по-висок отколкото в селата (54.1%).

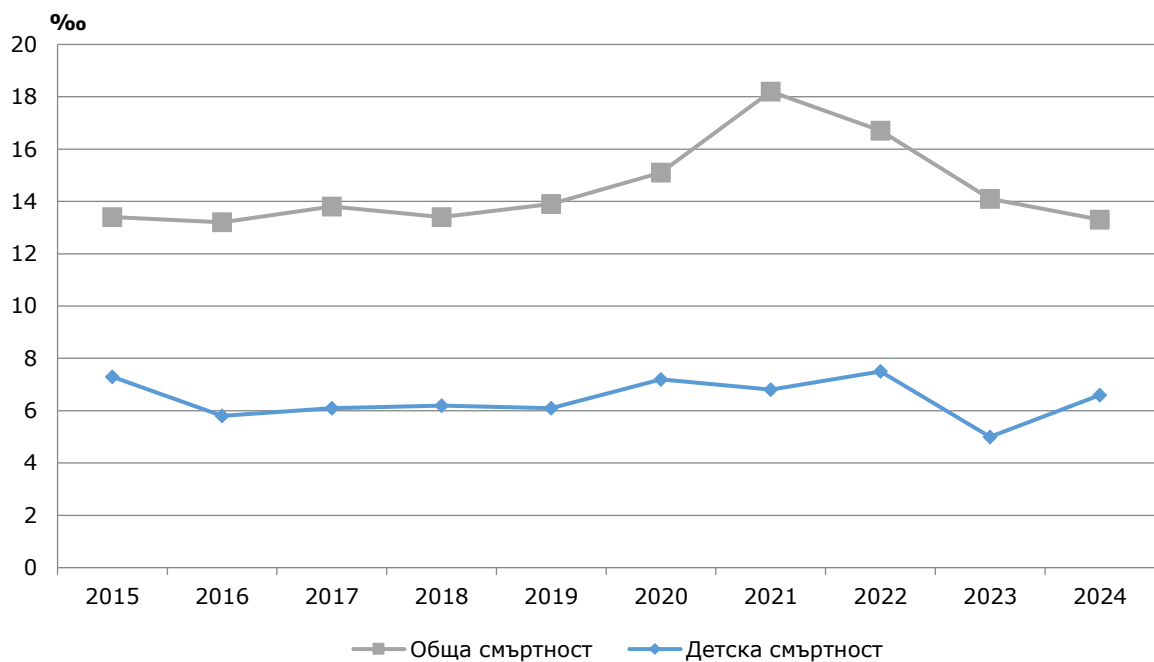
¹Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година. Тоталният коефициент на плодовитост, изчислен въз основа на фертилният контингент жени, който обхваща жените на възраст 15 - 49 навършени години.

Смъртност

Броят на умрелите лица в област Бургас през 2024 г. е 5 152 души, а коефициентът на обща смъртност¹ - 13.3‰ при 15.6‰ за страната. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 223, или с 4.1%.

Смъртността сред мъжете (14.5‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (12.2‰). През 2024 г. на 1 000 жени умират 1 090 мъже. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (16.3‰) отколкото в градовете (12.4‰) на област Бургас.

Фиг. 4. Коефициенти на обща и детска смъртност в област Бургас

През 2024 г. в областта са починали 20 деца на възраст до една година, а коефициентът на детската смъртност² е 6.6‰ и се увеличава спрямо предходната година (5.0‰).

Бракове и разводи

През 2024 г. се наблюдава намаляване на броя на сключените бракове. Регистрираните юридически бракове в област Бургас са 1 248 и са с 219 по-малко от предходната година. От всички регистрирани бракове 72.8% (908) са сред населението в градовете. В селата са сключени 340 брака. Най-много са сключените граждански бракове при жените във възрастта от 20 до 29 години (41.7%), докато при мъжете се очертава диапазонът между 25 и 34 години (40.1%).

¹Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой население.

²Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

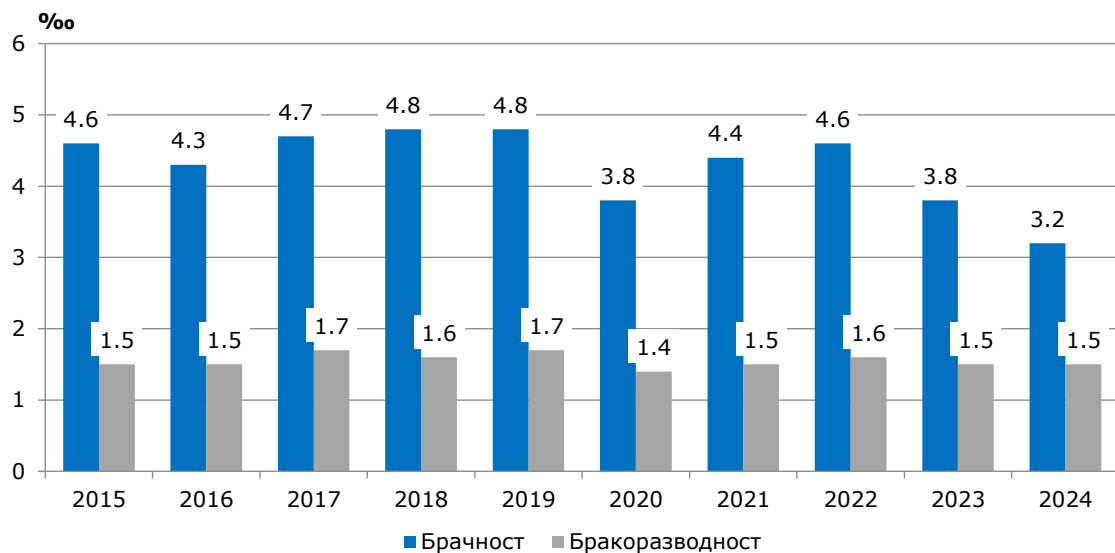
През 2024 г. средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 33.4 и 30.6 години. Спрямо предходната година средната възраст се увеличава с 0.7 години за мъжете, а при жените - с 1.4 години.

Коефициента на брачност¹, през 2024 г. е 3.2‰, като спрямо 2023 г. намалява с 0.6 промила.

За 80.8% от мъжете и 81.1% от жените, сключили граждански брак през 2024 г. той е бил първи.

По показателя „предишно семейно положение при сключване на брака“, най-голям е броят на неженените мъже - 1 009, следван от разведените - 216. При жените също най-голям е броят на неомъжените - 1 012, следван от броя на разведените - 213.

Фиг. 5. Коефициенти на брачност и бракоразводност в област Бургас (На 1 000 души)

През 2024 г. разводите в областта са 574, като спрямо 2023 г. броят им се увеличава с 0.5%. От всички прекратени бракове 77.4% се отнасят за населението в градовете. Критичен момент в съвместния живот на брачните двойки е възрастта от 40 до 49 години. При мъжете относителният дял на разводите в този възрастов интервал е 40.1%, а при жените - 36.6%.

Разводът е бил първи за 86.8% при мъжете разтрогнали своите бракове през 2024 година, а при жените - 87.8%.

Вътрешна миграция

През 2024 г. жителите на област Бургас, сменили своето обичайно местоживее с друго населено място в рамките на страната са 5 832 души. От тях, 3 274 лица

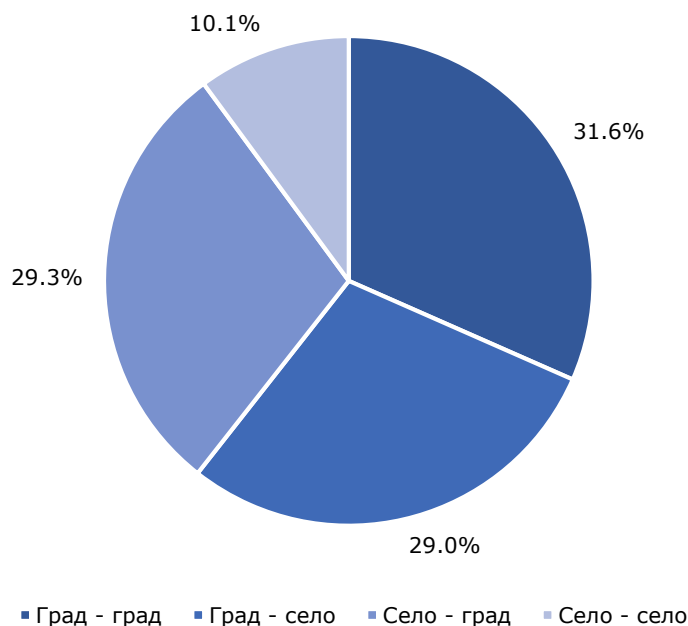
¹Брой сключени бракове на 1 000 души от населението.

(56.1%) са се преселили в населено място от областта. Сред тях 1 467 (44.8%) са мъже и 1 807 (55.2%) са жени.

През 2024 г. 2 558 души са променили своя настоящ адрес от област Бургас в друго населено място на страната, а 2 834 души са променили настоящия си адрес от населено място в страната в област Бургас. От изселващите се от областта за свое ново местоживее най-голям брой са избрали областите София (столица) (875), Варна (311), Пловдив (247), Стара Загора (156), Ямбол (148), и Сливен (122). Най-голям е броят на преселилите се в област Бургас от областите София (столица) (864), Сливен (234), Ямбол (225), Варна (220), Стара Загора (198) и Пловдив (183).

В границите на областта, най-голямо териториално движение има по направлението „град - град“ (31.6%). По-малки по брой и относителен дял са миграционните потоци по направленията „село - град“ (29.3%), „град - село“ (29.0%) и „село - село“ (10.1%) (фиг.6). При преселванията в рамките на областта най-голям е броят и относителният дял на изселените и заселените от и в община Бургас.

Фиг. 6. Направления на вътрешната миграция през 2024 година в границите на област Бургас

Външна миграция

През 2024 г. 1 152 души са променили своя настоящ адрес от област Бургас в чужбина. Най-желани дестинации за емиграция от жителите на област Бургас са Руска федерация - 321 (27.9%), Германия - 183 (15.9%) и Великобритания - 111 (9.6%).

Лицата, които са сменили местоживееето си от чужбина в България, или потокът на имигрантите включва български граждани, завърнали се в страната, както и граждани на други държави, получили разрешение за постоянно пребиваване в страната. През 2024 г. 52 189 лица са променили своето обичайно местоживееене от

чужбина в България. Сред дошлите да живеят в страната 7 464 лица са предпочели да се заселят в област Бургас. Най-висок е дялът на имигрантите от Украйна (35.2%), Руската федерация (29.0%) и Германия (11.9%).

Естествен и механичен прираст на населението

Разликата между ражданията и умиранията представлява естественият прираст на населението. През 2024 г. абсолютният размер на естествения прираст в област Бургас е минус 2 115 души. В сравнение с предходната година отрицателният прираст се увеличава със 116 души.

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст¹**, е минус 5.4‰ за областта, като в градовете е минус 4.8‰, а в селата - минус 7.5‰.

Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва механичният прираст (нетното салдо от вътрешната и външна миграция), който е положителен - 6 588 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се (13 572) и изселилите се (6 984) от областта.

¹Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическия регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирения, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

Повече информация и данни за населението и демографските процеси са достъпни в [Информационна система „Инфостат“](#) и на сайта на НСИ, [раздел „Население - демография, миграция и прогнози“](#).